

ÎNCHEIERE

28 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul societății comerciale „Linavan”, societate cu răspundere limitată, avocatul Odobescu Ghenadie, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul societății comerciale „Linavan”, societate cu răspundere limitată, avocatul Odobescu Ghenadie împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La 20 septembrie 2016 reprezentantul societății comerciale „Linavan”, societate cu răspundere limitată (în continuare – SC „Linavan” SRL), avocatul Odobescu Ghenadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Briceni cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii a invocat că, la 04 august 2016 SC „Linavan” SRL a depus la organul vamal declarația vamală de import în format electronic, solicitând calcularea valorii în vamă a mărfii importate de la OOO „Lestentr”, regiunea Cernigovscaia, or. Borzna, str. Nezavisimosti nr.124, Ucraina, după metoda 1 a Legii cu privire la tariful vamal, anexînd în acest sens actele indicate în ordinul Serviciului Vamal nr.01-1 din 04 ianuarie 2016 cu privire lista actelor necesare la efectuarea controlului documentar.

Susține că, potrivit facturii invoce nr. 53 din 01 august 2016, prețul mărfurilor comandate constituie 1602,50 de dolari SUA.

Menționează că, pentru evitarea calculării valorii în vamă a mărfii după altă metodă decît metoda 1, a prezentat actele suplimentare solicitate de colaboratorii vamali, însă ultimii au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1.

Relevă că ulterior, urmare a verificării corectitudinii declarației DVV-1 de către pîrît, ultimul a invocat că actele nu sunt suficiente pentru calcularea valorii în vamă a

mărfii, solicitînd reclamantului să prezinte acte suplimentare pe care urmează a fi indicate într-un document separat conform art.7 din Legea cu privire la tariful vamal, însă nu a fost efectuat.

Afirmă că colaboratorul vamal a refuzat calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1, pe motiv că nu au fost prezentate toate actele necesare, întocmind în acest sens actul de inspecție din 04 august 2016, în care s-a indicat existența unor suspiciuni de subevaluare, majorînd valoarea mărfii în vamă cu 21428,63 de lei cu utilizarea metodei de rezervă 6/3.

La 08 august 2016 a înaintat cererea prealabilă Serviciului Vamal solicitînd anularea actului de inspecție din 04 august 2016, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata și DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației vamale privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizata și DVV-1), precum și revizuirea modului de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată la 04 august 2016 potrivit metodei 1 din Legea cu privire la tariful vamal, cu restituirea sumei încasate în excedentar, însă prin răspunsul Serviciului Vamal cererea a fost respinsă ca nefondată.

Consideră răspunsul Serviciului Vamal nr. 28/11-13672 din 06 septembrie 2016 că este neîntemeiat, deoarece prin acțiunile ilegale ale inspectorilor Biroului Vamal Briceni reclamantul a suportat cheltuieli suplimentare, activitatea întreprinderii a fost tulburată, materia primă a fost reținută neîntemeiat în vamă și ajuns cu întârziere.

Solicită admiterea acțiunii; anularea actului de inspecție din 04 august 2016 emis de Biroul Vamal Briceni în cazul importării mărfii lemnoase de către SC „Linavan” SRL (CMR seria CR nr. 0181676); anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației vamale în varianta inițială (tipizata DVV-1); obligarea Biroului Vamal Briceni de a revizui modul de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importantă de către SC „Linavan” SRL la 04 august 2016 (CMR seria CR nr. 0181676) potrivit metodei 1 (art. 11 - metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit) din Legea cu privire la tariful vamal; încasarea de la Biroul Vamal Briceni în folosul SC „Linavan” SRL suma de 4338,57 de lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2, încasată excedentar la 04 august 2016 de către Biroul Vamal Briceni de la declarantul SC „Linavan” SRL, conform declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor importate în valoare de 1602,50 de dolari SUA; încasarea de la Biroul Vamal Briceni în folosul SC „Linavan” SRL a sumei de 5000 de lei, ca echivalent bănesc pentru reparația prejudiciului nepatrimonial ce a fost cauzat prin acțiunile ilegale ale pîrîtului; încasarea de la Biroul Vamal în folosul SC „Linavan” SRL suma de 5000 de lei, cheltuieli pentru asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătorei Briceni din 17 octombrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actelor administrative, ca neîntemeiată. (vol.2, f.d.53-68).

În susținerea poziției, prima instanță a constatat că, relațiile comerciale de import a productelor lemnoase se efectuează între agenții economici, exportatorul OOO „Lestentr” și importatorul SC „Linavan” SRL, în baza contractului nr. 1/2016 din 04 ianuarie 2016, iar la 04 august 2016 SC „Linavan” SRL a importat mărfuri lemnoase „scîndurițe pentru asamblarea lăzilor de lemn din specii foioase (populus tremula)” care au fost declarate prin depunerea la organul vamal, prin intermediul brokerului vamal

SRL „Eximservice Broker” a declarației vamale de import definitiv în formă electronică după metoda 1, nr. 2051 I 296 din 04 august 2016.

Prima instanță a reținut că SC „Linavan” SRL nu a prezentat toate documentele care permite calcularea valorii în vamă a mărfii conform metodei 1 și celelalte metode succesive, iar Biroul Vamal Briceni, la etapa inițială de control a declarației vamale, și anume, la verificarea documentelor anexate și a corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii declarată de SC „Linavan” SRL, a stabilit cu certitudine faptul aplicării incorecte a metodei de determinare a valorii în vamă a mărfii și just a aplicat metoda 6 de rezervă, întocmind actul de inspecție din 04 august 2016.

La fel, prima instanță a conchis că nici într-un document prezentat de declarant la momentul vămuirii produselor lemnoase importate nu este specificat costul mărfii și coeficientul de 0,7 prevăzut în contract, astfel documentele prezentate nu corespund prevederilor contractuale. Organul vamal efectuând o analiză a informației disponibile în Sistemul Informațional al Serviciului Vamal despre prețurile mărfurilor din circuitul comerțului extern, precum și a datelor privind mărfurile identice sau similare la poziția tarifară 44089095, a căror perfectare vamală a fost efectuată anterior a constatat că pe parcursul ultimei perioade de către SC „Linavan” SRL au fost importate mărfuri asemănătoare la un preț mai majorat.

Totodată, prima instanță a constatat că marfa importată de SC „Linava” SRL nu este lemn neprelucrat, dar marfă deja prelucrată, pregătită pentru asamblarea lăzilor, unde exportatorul ucrainean OOO „Lesțentr” a suportat deja cheltuieli de prelucrare a lemnului, iar prețul indicat în declarația vamală inițială este ireal, la un nivel diminuat decât prețul materiei de facto.

Prima instanță a reținut că certificatul privind cheltuielile pentru transport din 04 august 2016 nu reprezintă un document de bază ce confirmă suportarea de către importator a cheltuielilor de transport, deoarece nu sunt indicate toate cheltuielile de transport suportate de importator și nu sunt evidențiate pentru care tranzacție sunt calculate. Din conținutul ofertei din 19 aprilie 2016 nu se reflectă faptul care sunt condițiile de livrare, volumul mărfurilor și calitatea acestora, iar aceasta reprezintă dubii cu privire la corectitudinea și veridicitatea ei.

La fel, instanța a constatat că nu sunt temeiuri legale pentru repararea prejudiciului nepatrimonial agentului economic SC „Linavan” SRL.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2017 s-a respins apelul declarat de SC „Linavan” SRL și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

La 23 martie 2017 reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Odobescu Ghenadie a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii în sensul formulat.

În motivarea recursului a invocat motivele de fapt ale cauzei, menționând că, instanțele inferioare nu au luat în considerare circumstanțele care au importanță pentru examinarea pricinii în fond, eronat au aplicat normele de drept material și procedural, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Consideră că a prezentat toate actele necesare prevăzute la pct.29¹ din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005, precum și actele suplimentare solicitate de colaboratorii vamali în conformitate cu anexa nr.1 la Ordinul Serviciului Vamal nr. 01-1 din 04 ianuarie 2016 pentru a exclude situația

calculării în vamă a mărfii după o altă metodă, decât de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfurilor după metoda 1, în mențiunile sale organul vamal a indicat că marfa prezintă risc de subevaluare fără a indica care risc a fost identificat: determinat sau potențial.

A reiterat că organul vamal urma să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal în Sistemul Informațional ASYCUDA World.

Consideră că urma să completeze tipizata DVV-1 (care cuprinde metoda 1) și nu DVV-2 (care cuprinde metoda 2,3,4,5,6) pe care i-au dat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Briceni pe motiv că nu are actele necesare, iar intimatul urma să aplice dispozițiile art. 10 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal cu stabilirea plății vamale în dependență de costul declarat de declarant.

Afirmă că odată ce nu au fost incluse în actul de inspecție actele suplimentare solicitate de Biroul Vamal Briceni, acestea nu sunt obligatorii.

Consideră că instanțele inferioare nu au stabilit dacă actul de inspecție contestat a fost emis cu respectarea condițiilor cumulative prevăzute la art. 181¹ din Codul vamal (în redacția din 01 ianuarie 2014).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că

aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul comunicării recurentului a deciziei Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2017 (vol.2, f.d. 133-148) pentru a determina respectarea termenului legal de declarare a recursului, însă decizia recurată a fost expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire nr. 4271 din 20 februarie 2017 (vol.2, f.d. 149), iar cererea de recurs a fost expediată la 23 martie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (vol.2, f.d.177), prin urmare calea de atac se consideră exercitată în termen.

Argumentele invocate în recurs precum că, a prezentat documentele suplimentare pentru a exclude situația calculării în vamă a mărfii după o altă metodă, decât de metoda 1, însă colaboratorii vamali neîntemeiat au considerat imposibilă calcularea valorii în vamă a mărfurilor după metoda 1, în mențiunile sale organul vamal a indicat că marfa prezintă risc de subevaluare fără a indica care risc a fost identificat: determinat sau potențial, nu pot fi reținute, deoarece din analiza actului contestat se desprinde că acesta este un risc potențial, însă aceasta nu are relevanță la caz, or potrivit pct. 37 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005, organele vamale efectuează controlul vamal fizic total în situațiile în care există indicii temeinice privind nerespectarea legislației vamale în vigoare sau criteriul de selectivitate indică expres asupra necesității verificării întregului lot de marfă, precum și în cazurile în care, în baza analizei de risc, s-a stabilit că un control parțial nu va fi suficient pentru asigurarea respectării legislației vamale.

Cu referire la cele invocate în recurs precum că organul vamal urma să calculeze valoarea în vamă a mărfii în baza informației pe care o prezintă plătitorul vamal și în baza informației pe care o deține organul vamal în Sistemul Informațional ASYCUDA World, instanța de recurs reține că intimatul a prezentat informația din sistemul respectiv în care se indică evaluarea valorii în vamă a mărfurilor importate de recurent (vol.1, f.d.196-199), or conform art. 17 alin.(1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea metodelor specificate la art.11, 12, 13, 15 și 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare a art. VII din acordul menționat.

Nu pot fi reținute alegațiile invocate de reprezentantul recurentului precum că instanțele inferioare nu au stabilit dacă actul de inspecția contestat a fost emis cu

respectarea condițiilor cumulative prevăzute la art. 181¹ din Codul vamal (în redacția din 01 ianuarie 2014), or potrivit art. 6 alin. (2) din aceeași lege, activitatea vamală se desfășoară în conformitate cu legislația care este în vigoare la data la care organul vamal a primit declarația vamală și alte documente, cu excepția cazurilor prevăzute de legislație. În cazul trecerii ilegale de mărfuri și mijloace de transport peste frontiera vamală, se aplică legislația vamală în vigoare la momentul trecerii de facto a acestor bunuri peste frontiera vamală.

La fel, nu pot fi reținute nici argumentele invocate în recurs precum că odată ce nu au fost incluse în actul de inspecție actele suplimentare solicitate de Biroul Vamal Briceni, acestea nu sunt obligatorii, deoarece din actul de inspecție 2051 din 04 august 2016 (vol.1, f.d.193) este indicat că a fost transmisă fișa nr.1 pentru prezentarea actelor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă (vol.1, f.d.194). Prin urmare, actul de inspecție conține datele cu privire la actele suplimentare solicitate de Biroul Vamal Briceni, or potrivit pct.1 lit. v) din anexa la ordinul Serviciului Vamal 480-O din 18 decembrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, prevede noțiune de *act de inspecție* ceea ce reprezintă documentul electronic ASYCUDA World întocmit pe parcursul fiecărei etape a procedurii informatice de declarare a mărfurilor, pe baza constatărilor privind completarea declarației vamale cu date eronate, nereale sau lipsa unor acte referitoare la încadrarea tarifară, valoarea în vamă, felul, cantitatea sau originea, quantumul obligației și modul de aplicare a facilităților vamale. Cuprinde următoarele date aferente fiecărei declarații vamale: denumire birou vamal, număr de înregistrare, data înregistrării, regim vamal, numărul fiecărui articol ce face obiectul declarației, rezultatele examinării, măsuri luate și sancțiuni aplicate, informații suplimentare privind documentele întocmite cu ocazia măsurilor întreprinse sau sancțiunilor aplicate. Semnarea lui de către utilizatorul sistemului informatic are semnificația luării la cunoștință și acceptării rezultatelor controlului.

Alegațiile precum că urma să completeze tipizata DVV-1 (care cuprinde metoda 1) și nu DVV-2 (care cuprinde metoda 2,3,4,5,6) pe care i-au dat-o spre completare colaboratorii Biroului Vamal Briceni pe motiv că nu are actele necesare, iar intimatul urma să aplice dispozițiile art. 10 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal cu stabilirea plății vamale în dependență de costul declarat de declarant, nu pot fi reținute de instanța de recurs, deoarece sunt expuse asupra circumstanțelor de fapt, dar nu celor de drept.

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de reprezentantul recurentului și o apreciere meticuloasă a probelor efectuate de acesta care nu pot fi puse la baza recursului, deoarece vizează temeinicia deciziei instanței de apel și ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art.386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului. Ba mai mult, acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege și art. 24 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au interpretat elocvent și au aplicat just normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios cu respectarea garanțiilor ce derivă din dreptul la un

proces echitabil.

Astfel, instanța de recurs notează că, reprezentantul recurentului nu a invocat niciun argument în vederea ilegalității deciziei instanței de apel.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că "... art. 6 parag.1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes." (*cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25.02.1995, nr.26561/1995*)

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, or recursul devolvează exclusiv circumstanțele de drept ale cauzei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul SC „Linavan” SRL, avocatul Odobescu Ghenadie, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de reprezentantul societății comerciale „Linavan”, societate cu răspundere limitată, avocatul Odobescu Ghenadie se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic